

Stanislav Ertl, ml.
Jeho dech

"Podívej se na ni, Gregory. Vidiš ten chladný lesk? To není jen odraz, chlapče, to je Ona. To je její jiskra, její hlas! To není jenom loď, to je živá bytost."

Pro kosmáky byl živý každý stroj předportační éry. Každé škytnutí dýchavičných trysek vyvolávající starostlivou pozornost zbytku vesmíru. Umělý život tepající za tenkou přepážkou, jen pár palců od srdcí vlastních tvůrců.

"Všichni jsou jako posedlí, vůbec ho neposlouchej," odpověděla nahněvaně Gregoryho matka. "Jenom se nemůžou srovnat s faktem, že jsou chlapi, víš."

Otec překvapeně povytáhl obočí.

"Stvoření!" usmála se matka jízlivě. "Prostě jsou frustrovaní, že se celého zrození člověka účastní tak malou měrou."

"Dost důležitou měrou," sykl otec dotčeně.

Matka se shovívavě usmála a přešla jeho poznámku vznešeným mlčením.

Na beznadějně zastaralé vizní stěně se v projekci 3D převaloval mladě terrestrický Gunz. Kdesi nad Velkým oceánem, v jeho teplém blankytu, rozkvétala spirála z nadýchané vaty. Oko hurikánu. Oko pozorující lesklé, temným prstencem stažené vřetenovité těleso na oběžné dráze. Spousta smetí okolo. Vše lapeno do jemné sítě lidských orbitálních stanic. Zašpiněný vesmír. Jen kvůli Ní.

"Spíš zábavnou měrou," řekla po chvílce matka.

Otec cosi zabručel.

Greggory nemohl odtrhnout oči od chycené Lodi. Přišlo mu to celé nespravedlivé. Zdálo se mu to být zneuctěním.

Dnes si na ta slova opět vzpomněl. Vznášel se v těžkém neohra-baném skafandru s emblémem Úřadu pro generační lodě jen na délku paže od jejího trupu. Stal se jedním z pavouků stříbřité sítě, překonávajících nástrahy dávno zastaralých technologií. Dotkl se Jí. Stejně jako otec, čelný představitel Úřadu. Smetl trochu prachu nasbíraného cestou nekonečným vesmírem a chytil se jednoho ze servisních madel. Za ním se táhlo sotva viditelné bezpečnostní lanko.

Jako pupeční šňůra, napadlo jej. Nemotorně sebou plácl v plodové vodě vakua. Majáková světla kontrolních bojí přátelsky blikla. Rozžal přílbovou svítilnu. Ve zvířeném prachu se zdál být kužel jejího světla hmatatelný.

Vidiš ten její chladivý lesk, Gregory?

Doručoval k montážní plošině, jež vyrůstala z masivní hmoty matného prstence, dosud největší záhady archeotechniky. Nasunul pod sebe skrčenou nohu, aby se podrážkou dotýkal jemného žilkování husté sítě cévek odkrytých vodičů. Sepnul elektromagnetické úchytky a noha mu pevně spočinula na trupu plošiny, jediné magnetické části povrchu.

Druhá bota nefungovala. Ještě jednou udeřil chodidlem do kovu. Marně. Do třetice. Silněji. Náhlý záblesk zelené kontrolky

průhledového displeje přilby jej na okamžik oslepil. Stál pevně. Díky kontaktu ucítil v chodidlech jemné chvění trupu. Intenzita vibrací v pravidelných intervalech sílila, i tak se však podobala spíše jen svrbění basového tónu. Nedělal si s tím hlavu. Kontrolní čidla skafandru odesílala všechny naměřené hodnoty k několikasettunovému servisnímu traktoru, zaparkovanému za obzorem Lodi. Miriam, jeho počítač, mlčela. Zůstal tedy klidný.

Ještě jedním přidupnutím otestoval vadnou botu. Žádný problém. *Už kope!* Usmál se té představě. Volný prostor byl jeho dělohou a on sám dokladem odvěkého lidského instinktu nutícího hledat cestu k lůnu, spát v prenatální poloze, sápat se ke hvězdám. První nadnárodní společnost pro portaci a komunikaci, PNSPK, přehodila před celými věky výhybku a lidé od té doby ztrácejí. Energii. Dech. Víru. Ztrácejí se v sobě. V tiché prázdnotě.

Greggory se dokolébal k prvním kontaktním uzlům a kopií klíče z archeotechnického muzea otevřel kryt. Ještě než propojil první kontakty analyzátoru, zaslechl ve sluchátkách praskající hlas Miriam: "Pospěš si. Zaznamenali jsme mírný nárůst energetické bilance trupu."

"Chlapi jsou vůbec divní," řekla před lety jeho matka. "Ta jejich frustrace jde tak daleko, že prostě musejí tvořit své děti. Své milenky potíčí olej, algoritmy, nebo jen zápach spalín."

"Ale miláčku," chtěl něco namítnout otec, unavený z manželčiny teorií. Nepustila ho ke slovu.

"Proč na tom tak úporně lpějí? Co je to? Pocit síly a moci? Vzrušení? Sexuální vzrušení?"

"Bia, bia, bia..."

"Cítíš tam nahoře, tak blízko Ní, svrbění v žaludku? Cítíš se tam nahoře v bezpečí a silný?"

"Tak dost!" práskl otec vzteky do stolu. Nikdy však už neletěl. Matka měla z vesmíru hrůzu. Žárlila na něj i na Loď.

Jeho syn to všechno cítil. Stál na kovovém semeni, vystřeleném před staletími z odkvétající Země. Cítil šílenou touhu po přežití, mocné vábení neznáma a naděje. S každou minutou na trupu Lodi jako by stále více chápal mlhavé cíle zmizelých pokolení. Generace dětí zaprodaných snům.

První objevená loď byla prázdná a ani hordy archeosociologů nedokázaly po dlouhé roky odhalit nic z jejího tajemství. Další dvě lodě zmizely v nesmyslné apokalypse nastražených pastí i s kusy nových světů. Proto v případě Lodi, šesté vypuštěné, postupoval Úřad s maximální pečlivostí. Dvě plavidla zmizela. Poslední bylo stále ještě na cestě. Poslední svědek grandiózního omylu a zbytečnosti. Životů promarněných v kovu.

Greggory se měl stát tím, kdo Loď po letech příprav otevře. Archu, jež znovu přiměla lidstvo pohlédnout ke hvězdám. Náhle se to zdálo být snazší.

"Hrozí akutní nebezpečí?" zeptal se Greggory.

"Ne," hlesla Miriam. "Nezdá se."

Vypnul elektromagnety repliky starého kosmického obleku a

zaklínal se nohama za nejbližší madla. Lidé už skafandry dávno nepotřebovali. Mysleli si, že nepotřebují ani vesmír, až přílety lodí je přinutily oživit vzpomínky na předportační éru. Teď se mu klečelo lépe. Analyzátor slabounce vrátil do tlakových čidel rukavic. Displej se přeměnil v řadu čísel a symbolů. Něco se stalo s klimatizací. Teplota uvnitř skafandru znatelně stoupla a na čele mu vyrazily krůpějky potu. Dalo se to vydržet.

"Zvládneš to?" zeptala se Miriam s nefalšovanou obavou. Gregory přitakal. Poslední piktogram ohlásil vyřazení první bezpečnostní pojistky dveří. Zavěsil analyzátor na opasek a zaklapl víko uzlu.

"Konec."

"První hodina. Zatím se držíš předepsaného harmonogramu, Gregory."

"Fajn. Jdu na další."

"Nemusíš spěchat. Mužem to otevřít na dva výstupy."

"To by byla škoda, nemyslíš?"

"Myslím, že jsou důležitější věci."

"Nejsi zvědavá?"

"To je jediné, co neumím. Jsem trpělivá a zvědavá. Mám pro tebe rozkaz z centrály. Po otevření druhého zámku se vrať do traktoru. Je zbytečné riskovat přehřátí tvého organismu."

"Miriam, to přece... Takovou dobu jsem na to čekal!"

"Právě proto. A... Gregory?"

"Jo?"

"Usměj se trochu."

Zašklebil se na nejbližší bóji.

"Jako malej," usmála se Miriam. Zbytek relace se ztratil v šumu vesmírného hlasu, "...každé subjektivní potíže okamžitě nahlas!" zaslechl ještě cestou k druhému uzlu.

"Jsi už jako moje máma."

"Slyšela jsem tě!" pokáral ho překvapivě jasně počítač.

"Hmmm."

Druhé víko odpadlo.

Druhá hodina.

"Jdu na třetí, Miriam. Už jsem se rozhodl."

"Teplota je sice stabilizovaná, ale..."

"Miriam, já musím!"

"Dostal jsi rozkaz, Gregory. Doufám, že si to uvědomuješ."

"Vím o tom," zachraptěl.

Ticho. Miriam zřejmě komunikovala s centrálou Úřadu. Pak řekla do monotónního praskání vzdálené hvězdy: "Dobrá. Rozhodni se podle aktuálního stavu."

Gregory se unaveně usmál. Špatně se mu dýchalo a Miriam to bezpochyby věděla. Trhl sebou.

"Mikrospánek," okomentovala suše. "Nikdy vás, lidi, nepochopím."

Zatřásl hlavou, ale příliš si nepomohl. "Co plášeť?"

"Mám ti lhát?"

"Nemusíš, Miriam."

"Teď bych tě tam už nepustila. Čísla ti ale asi nic neřeknou."

"Fajn. Přesně to jsem chtěl slyšet. Hrozí exploze?"

"Na základě zkušeností z předchozích lodí zřejmě ne. Spíš start."

"Start?"

"To byl vtip."

"Chtěl bych se poznat s návrhářem tvýho softwaru. Zřejmě čípek, co?"

"Je ti podobný." Pak něžně dodala: "Jak se cítíš, Gregory?"

"Jsem hrozně unavený, ale měl bych to zvládnout."

Něco mu odpověděla, ale probudilo ho až opět důrazné: "Nespi u těch mašin! Jestli to nevydržíš, zkus mi něco vyprávět. Mám ráda lidské historky."

"Nevím, co by tě mohlo zajímat..."

"Pochop, že pro mě je exotické všechno."

Snad chtěl přece jenom začít, ale ohlušil ho protestující vesmír. Stáhl hlasitost interkomu a bezradně sledoval řady nul vyrovnané přes hledí. Bouchl rukavicí do přílby. Nuly nezmižely. Vytrhl analyzátor ze spoje - naskočil běžný režim. Chyba musela být někde v uzlu. Rozhodl se projet znovu celou poslední čtvrthodinku. Propojil kontakty.

"...amžitě se vrať! Gre... opakuj...!"

Rozhlédl se. Plamínek u jedné z bójí mu prozradil, že se stahují do bezpečné vzdálenosti. Sám se podílel na tvorbě havarijních postupů, proto ho nepřekvapilo pnutí lanka. Miriam se ho snažila přitáhnout do traktoru.

Bezmyšlenkovitě rozepnul skobu. Teď se vrátit nemohl.

"Zbláznil ses? Ihned..." Miriam už nechtěl naslouchat ani sténající vesmír. "Chrrskrsshrrrr...", zašeptal mu důvěrně do sluchátek interkomu.

Uzel Lodi mlčel. Gregory spěšně vysadil několik desek z jejich uložení. Narazil na tenká vlákénka prodírající se mezi spoji. Nechápatě pozoroval, jak pulsují, jak tepají ženoucím se teplem. Dotkl se jednoho z nich. Vlákno ztvrdlo na kámen. Pak, když odtáhl ruku, sebou škublo a zmizelo v trupu směrem k prstenci.

Záblesk za horizontem trupu patřil vzdalujícímu se traktoru. Spolu s ním zmizelo i bezpečnostní lanko. Miriam už dávno neslyšel, jen nekoordinovanou zběsilost nabitých částic. Bolestný sten ve sluchátkách. Výkřiky stovek hrdel, jakoby hrůza všech generací Lodi.

Vlákna zmizela. Gregory uložil desky na místo a snažil se přitom nespustit prstenec z očí. Analyzátor lhostejně naskočil, zatímco elektromagnetická bouře přecházela v temné dunění. Nechal uzel uzlem. Vysoukal nohy z madel. Levá bota opět nesepla. Vypnul podrážky úplně a ručkoval pryč. Testovací zařízení nechal plout prostorem, spojené kabely s lodí. V zádech měl obludný řev. Cítil, jak se to po něm natahuje. Cítil prázdno v hlavě, myšlenky nekontrolovatelně odplouvající pryč.

"Má tajemství," říkával mu otec. "bude to velký den, až je odhalíme."

Greggory se zatím zoufale snažil uniknout. Pak se trup zachvěl a několikrát sebou škubl ve smrtelné křeči. Odněkud z dálky se v interkomu vynořil neartikulovaný křik - snad patřil jemu samotnému.

Ukotvení madel povolilo. Na několik vteřin se bezmocně vznášel podél trupu, než se mu podařilo zachytit konstrukce dávno zmlklé komunikační antény. Pevně ji objal a s děsem v očích pozoroval dmoucí se monstrózní hmotu.

Tvor se zatím odpoutal od trupu svého hostitele. Z vyleptaných kanálků vytrhl zbylá nervová zakončení a nechal je splývat s měnícím se tělem. Uvolnil tak všechny výstupy Lodi a dosud němý palubní počítač vychrlil zoufalá data o svém znásilnění a zneužití. Nikdo mu však nevěnoval pozornost. Oči všech zůstaly upřeny na prudký výron z tvorova těla. Na miliardy lesknoucích se spor, rozesetých do prostoru.

Když v sobě Greggory konečně našel odvahu pohlédnout opět do vesmíru, byl již tvor z dohledu a jenom širokou tvář Gunzu bičoval bezpočet ohnivých stop. Rychle se hojících jizev.

Toho dne vesmír dýchl lidem do tváře. Jeho závan přinesl výzvu a život. Odpověď lidstvu na jeho samotu.

Narodil se v roce 1974. Po maturitě na gymnáziu v Ostrově nad Ohří studuje PF UJEP v Ústí nad Labem. Ke sci-fi ho přivedly knihy Neználek na Měsíci, Astronauti a Zápas s nebem. SF píše, jak sám uvádí, "odjakživa", občas se zúčastnil CKČ, pak i Ikara, ale bez úspěchu, zato v letech 1992 a 93 zvítězil v literární soutěži O cenu Jima Dollara. Jeho hlavní zájmy jsou četba, film (oblíbené filmy Blade Runner, Lost Highway, seriál Twin Peaks) i hudba, dále historie a zeměpis (které studuje) a také fotografování a amatérský film. Dosud publikoval pouze v samizdatech.